

WSPIERAJ ZAPYLACZE W ŚRODOWISKU ROLNICZYM 12

Cenne dla zapylaczy rośliny dziko rosnące 12

Tworzenie siedlisk dla dziko żyjących pszczół 13

CHROŃMY ZAPYLACZE 14

CO TO SĄ ZAPYLACZE?

W warunkach klimatycznych Polski, w produkcji roślinnej największą grupę wyspecjalizowanych zapylaczy stanowią pszczoły. Inne owady czy zwierzęta przyczyniające się do zapylania nie mogą być postrzegane jako zapylacze, gdyż ich udział w zapyleniu jest często przypadkowy i nie ma znaczenia w produkcji roślinnej. Pszczoły to owady, które w toku ewolucji uzależniły się od pokarmu kwiatowego, a więc pyłku i nektaru, które są pokarmem nie tylko osobników dorosłych ale również larw a także wykształciły specjalne narządy do przenoszenia tych produktów. Jednocześnie ciało pszczół, często bogato owłosione, jest przystosowane do przenoszenia pyłku w procesie zapyleń. Również rośliny owadopylne całkowicie uzależniły swoje istnienie od pszczół. Aby zapewnić prawidłowe zapylenie

w toku ewolucji wykształciły się u roślin mechanizmy przywabiające pszczoły takie jak: barwa kwiatów, produkcja nektaru czy zapachowe olejki eteryczne.

Pszczoła miodna

Nazwa „pszczoły” większości ludziom kojarzy się z pszczołą miodną jednak jest to tylko jeden spośród około 20 000 gatunków pszczół występujących na świecie. W Polsce występuje ponad 450 gatunków tych pożytecznych owadów.

Powszechnie występujące w Polsce zapylacze:

Murarka ogrodowa

Trzmiel ziemny

Pszczoła miodna

Pszczoły zamieszkują wszystkie krainy geograficzne. Wielkość ciała waha się w przedziale od 2 do około 40 mm. Większość gatunków charakteryzuje obfite owłosienie. Pszczoły wykształciły też w swej budowie wyspecjalizowane struktury do zbierania i przenoszenia pyłku kwiatowego. Około 90% wszystkich gatunków pszczół buduje i zaopatruje w pokarm swoje gniazda, a pozostałe 5% podrzuca jaja do gniazd innych gatunków. Zdecydowana większość gatunków

prowadzi samotny tryb życia, brak tu współpracy między samicami oraz brak kontaktów między matką i młodymi samicami. Jednak należy podkreślić, że prawie 10% gatunków rozwinęło różne stopnie życia socjalnego. W środowisku rolniczym występuje wiele gatunków zapylaczy i należy pamiętać, że nawet przy braku obecności pszczoły miodnej oblatują kwiaty inne gatunki pszczół, w tym trzmielie, które mogą pojawiać się na uprawie już wczesnym rankiem.